

Nieuwsbrief

november 2012

Maandag 26 november 2012

Johan Lambrechts

De Belgen en de passie voor de zuidpool

Johan Lambrechts, reisjournalist en schrijver van het boek 'Antarctica – 'De Belgen op de pool' (Standaard Uitgeverij, herziene editie Sastrugi Books) neemt ons mee naar het koudste, ijzigste, winderigste en droogste continent ter wereld. Hij belicht, gekruid met veel anekdotes en rijkelijk geïllustreerd met audio- en beeldmateriaal, het spannende relaas van de avontuurlijke Belgische exploratie van Antarctica.

Nergens anders heeft de natuur zo'n onvoorstelbare properties: 4.000 kilometer sneeuw en ijs, soms in een laag tot 4,5 kilometer dik, temperaturen die kunnen dalen tot 85 graden onder nul, *blizzards*, onpeilbare onderaardse meren. Nergens anders ben je zo van de wereld.

Hij vertelt over pionier Adrien de Gerlache en zijn Belgica-expeditie en de eerste overwintering in het Zuidpoolgebied waar de jonge Roald Amundsen aan deelnam (1897-1899). Vervolgens over de Koning Boudewijnbasis (1957), het Belgische onderzoeksstation op Antarctica dat ook Nederlandse wetenschappers huisvestte. Daarna focust Lambrechts op het nieuwe, duurzame Prinses Elisabeth-onderzoeksstation in de Sør Rondanebergen dat volledig draait op hernieuwbare energie. De rol van Antarctica als het klimaatgeheugen van onze planeet en als thermometer en barometer van de gezondheidstoestand van de aarde zal worden toegelicht.

Het is 100 jaar geleden dat de Noorse ontdekkingsreiziger Roald Amundsen als eerste mens ooit voet zette op de geografische Zuidpool, na een heroïsche race met de Brit Robert Falcon Scott. De jonge Amundsen was in 1897 ook één van de deelnemers van de Belgica-expeditie, en Johan Lambrechts deed

research naar zijn verblijf in Antwerpen. Het resultaat daarvan zal in de lezing kort worden gepresenteerd.

Wanneer 26 november 2012

Hoe laat 19:30 uur (Let op! De deur gaat na dit tijdstip op slot)

Waar Arctisch Centrum, Aweg 30 (ingang Herman Colleniusstraat)

Toegang € 2,00 (inclusief koffie en thee)

Programma eerste halfjaar 2013

Over de invulling kunnen we op dit moment nog niet erg concreet zijn, maar de data zijn:

Maandag 28 januari 2013

Maandag 25 februari 2013

Drie studenten die de module Wetenschap in de Poolgebieden van de Minor Arctische en Antarctische Studies volgen, geven een presentatie van het onderwerp waarover zij een scriptie schreven.

Maandag 25 maart 2013

Maandag 29 april 2013

Maandag 3 juni 2013

Datum nog onbekend:

We proberen de film "Happy People" naar Groningen te halen en met een inleiding te presenteren in (mogelijk) Forum Images.

Literatuur

LASHIPA

Redacteur: Louwrens Hacquebord

Dit rijk gekleurde boek bevat veel documenten die gepresenteerd zijn bij de laatste LASHIPA workshop in Sint-Petersburg, Rusland 2-4 november 2009. De workshop werd georganiseerd om het NWO-bilaterale project LASHIPA Rusland-Nederland af te ronden en om de mogelijke toekomstige samenwerking tussen de deelnemers te bespreken van het sub-project van de Eurocore Boreas Colony, Empire, Environment: A Comparative International History of Twentieth Century Arctic Science (CEE) en de deelnemers van het International Polar Year project Large Scale Historical Exploitation of Polar Areas (LASHIPA).

De discussie tussen deze twee projecten bleek zeer vruchtbaar en de wetenschappelijke kwaliteit van de documenten van de deelnemers van de workshop was van dien aard dat er besloten werd het te publiceren in dit boek. Voor de lezer ligt nu in leesbare vorm het eerste resultaat klaar van deze twee projecten.

Bestellen:

Zo lang de voorraad strekt!

Prijs: 25 euro

Betalingswijze op de site

Meer informatie: www.rug.nl/let/onderwijs/onderwijscentra/arctischCentrum/Books/LASHIPA

Overige activiteiten

Enquête: belangrijkste resultaten (2012):

0. In totaal hebben 30 personen een reactie gegeven op de enquête.
1. Verreweg de meeste respondenten zijn in aanraking gekomen met IMAKA via de studie, via een IMAKA-lid of via de maandelijkse posters.
2. De range in belangstelling is heel breed: veel van de genoemde (of toegevoegde) onderwerpen worden als “interessant” gekenmerkt. De top vijf bestaat uit (aflopend in het aantal stemmen): biologie en leven in de poolgebieden, inheemse volken, onderzoek in het poolgebied, poolreizen en ervaringen in het poolgebied.
3. De meeste respondenten bezoeken de IMAKA-lezingen/activiteiten eenmaal per kwartaal of per half jaar. Sommigen zelfs nooit, meestal omdat men (te) ver weg woont.
4. Op de vraag hoe we de activiteiten van IMAKA (nog) aantrekkelijker kunnen maken, is uitvoerig gereageerd. Een bloemlezing:
 - het aanbod van onderwerpen is breed/ goed dat iedereen welkom is;
 - culturele uitingsvormen uit het Arctisch gebied zouden een aanvulling kunnen zijn, bijvoorbeeld iets met muziek;
 - lezing (af en toe) op zaterdagochtend organiseren, omdat meerdere mensen van ver moeten komen;

- naast de lezingen andere activiteiten ontplooiën, bijv. excursies naar Arctische exposities elders in het land of workshops;
- interessante Nieuwsbrief, wordt met interesse gelezen. Idee om de huidige opzet uit te breiden met meer interactiviteit, zodat de leden onderling wat meer gaan leven. Of het “nieuws” regelmatig aan te vullen met de stand van zaken van lopende onderzoeken op/door het Arctisch Centrum;
- de webpagina duidelijker voorzien van links naar de activiteiten van de afgelopen maanden;
- en ook het verzoek om na 19.30 uur de deur van het gebouw nog even in de gaten te houden, zodat laatkomers niet voor een dichte deur komen.

SEES

SEES heeft de Labyrint Publieksprijs gewonnen! Bekijk de berichtgeving op <http://www.sees.nl/index.php?nr=86> .

Meer informatie over het project is te vinden op de site www.sees.nl .

A group of Russian scientists this week leaves for Novaya Zemlya to search for Willem Barentsz' ship "Mercury"

By Trude Petersen, September 26 2012

The scientists will leave Arkhangelsk on September 28 and sail for the Arctic Archipelago Novaya Zemlya to search for the legendary ship. "The aim of the expedition is not to raise the vessel, but to collect artefacts: cannons, cannonballs, anchor and weapons", says Igor Ymelyanov who will join the expedition as journalist and filmmaker, Vesti reports.

Willem Barentsz stranded with his vessel and his crew of 16 persons on Novaya Zemlya on July 17 1596 in an attempt to sail through the Northeast Passage. After having spent nearly a year trapped in ice, Barentsz and his crew tried to escape from Novaya Zemlya on two small boats. Barentsz himself died only seven days after starting out. The twelve surviving crewmembers were rescued by a Russian vessel nearly two months later.

The wooden lodge where Barentsz' crew sheltered during the year spent on Novaya was found undisturbed by Norwegian seal hunter Elling Carlsen in 1871. So far nobody has managed to find Barentsz' "Mercury".

Bron: <http://barentsobserver.com/en/arctic/searching-willem-barentsz-vessel-26-09>

In de Friese zeehaven Harlingen wordt de komende jaren het schip van Willem Barentsz herbouwd, zoveel mogelijk volgens de bouwmethode van eind 16e eeuw.

Met toestemming overgenomen van de website www.willembarentsz.nl

Lezing dr. Gail Fondahl

18 december 2012

Gail Fondahl is Professor of Geography at the University of Northern British Columbia, and is currently President of the International Arctic Social Sciences Association (2011-2014). She holds a BA from Dartmouth College, and a MA and PhD from University of California, Berkeley. She is interested in the legal geographies of aboriginal land rights and land claims in the Russian North: her research looks into both the changing spaces that legal reforms permit; and the materialization of those spaces as the new laws are invoked, interpreted and implemented. She has also carried out co-managed research on sustainable resource management with Tl'azt'en Nation in northern British Columbia.

Meer informatie volgt.

Mini symposium 15 november

Met o.a.

Nick Cox (British Antarctic Survey): "How British explorers learned to travel in Antarctica"

Prof. dr. Christiaan Wiencke: "Biology of Arctic benthic marine macroalgae: 20 years of research on Spitsbergen"

Begint om 14.00 uur in de Expositieruimte van het Harmoniegebouw te Groningen

Tentoonstelling "Gestrand: walvis in Groningen"

Vanaf 29 november 2012 in het Universiteitsmuseum te Groningen! Geopend van dinsdag t/m zondag, van 13.00-17.00 uur. We proberen een rondleiding door de tentoonstelling te organiseren onder leiding van een walvisexpert, mogelijk op zaterdag 8 december a.s. Als dit lukt, zullen we een extra Nieuwsbrief hierover uitbrengen.